

ELEK MIKLÓS

KI VOLT SZABADKA LELKES HÖLGYEINEK EGYIKE?

Pap Gábor

A Városi Helytörténeti Gyűjtemény 2002-ben kiállítással emlékezett meg Balatonfüreden – az arácsi református gyülekezeti házban – Pap Gábor költő születésének 175. évfordulójáról. Pap Gábor Vilonyán (Veszprém vm.) született 1827. szeptember 10-én. Bölcséletet és jogot tanult a pápai kollégiumban, tagja volt az ottani Képzőtársulatnak. Az 1848/49-es szabadságharcban honvédként harcolt, századparancsnokként küzdött Budavár visszavételénél. 1849. augusztus 2-án osztrák fogságba esett, egy hónapi temesvári rabsága után betegen került haza, csendőri felügyelet alatt állt, amíg le nem tette a református lelkészi vizsgát. 1851. március 12-én Arácson kezdte lelkészi hivatását, és itt kötött házasságot Czike Karolinával 1853. augusztus 1-jén. (Arács, 1908-tól Balatonarács 1954-ben egyesült Balatonfüreddel). 1854 novemberében Udvariba, majd 1858 júliusában Litérre került. 1868-ban esperessé, 1874-ben komáromi püspökké választották. A komáromi kerület országgyűlési képviselője is volt. 1895. november 2-án halt meg Komáromban (ma Komárno, Szlovákia), az ottani temetőben nyugszik. Számos írása jelent meg országos lapokban (Életképek, Magyar Sajtó, Pesti

Napló stb.), de rendszeresen írt a Győrök György által szerkesztett első balatonfüredi újságban, az 1861–1863 között nyaranként megjelenő Balaton-Füredi Naplóban is. Sokat tett a Füreden játszó színészekért. 1861. július 6-án a nyári színház megnyitásakor az ő versét szavalták. Az arácsi temetőben nyugvó színésznő, Szöllősi Nina sírkövén is az ő verse olvasható. 1870-ben verseskötete jelent meg *Költemények* címmel.

A megnyitón jelen volt dr. Korzenszky Richárd, a tihanyi bencés apátság házfőnöke, aki a náluk vendégeskedő dr. Takács Zoltán komáromi egyházmegyei főgondnokot, teológiai tanárt kísérte át. A perjel úr beszélgetés közben megemlítette, hogy néhány nap múlva Szabadkára utazik. Ezt hallva megkértem, hogy két írást juttasson el a Bácsország szerkesztőségébe. Kérésemnek eleget téve jelent meg a 2002/X–XII. számban Pap Gábor M...kynéhoz, Szabadka lelkes hölgyei egyikéhez című verse. A költemény először a Balaton-Füredi Napló 1861. évi 15. számának (augusztus 27.) 116–118. oldalán jelent meg. A címben szereplő hölgy személyére a feledés homálya borult.

Balatonfüred fürdővendégeinek névsorát 1839-től az első világháború végéig nyomtatásban is kiadták. 1861-ben a Balaton-Füredi Napló is közölte folytatásokban a névsort. A 6. szám (július 16.) 47. oldalán leltem rá a közelmúltban a „Malagurszky Lőrincz ügyvéd, nejével és szobalányával, Szabadkáról” bejegyzésre. A betűk egyezősége és az eredeti, első nyomtatásban a kihagyott betűk helyét jelző hét (7) pont, valamint az a tény, hogy a vers megjelenéséig hasonló nevű hölgy nem szerepel a vendég névsorban, valószínűsíti, és elfogadhatóvá teszi a feltételezést, hogy az eddig ismeretlen szabadkai hölgy Malagurszky Lőrinczné volt.

Nekünk, füredi helytörténészeknek, igaz örömnkre szolgálna, ha bővebb adatokhoz, ismeretekhez jutnánk a hölgy személyéről.

Az írás megjelent a Bácsországban is, 2008-ban.

Felhasznált irodalom:

Balatonfüred emlékjelei. Szerk. Bándi László. (2. kiad.) Balatonfüred, 2005.

Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái. 1–14. köt. Budapest, 1891–1914.

Veszprém megyei életrajzi lexikon. Szerk. Varga Béla. Veszprém, 1998.